

Miljö- och energidepartementet Emma Thornberg

Er ref:

Diariennr: M2017/02332/Ee

Vår ref: Helena Sjögren

Diariennr: R2018:8

Helena Sjögren

Helena.sjogren@skogsindustrierna.se

072 585 72 35

Yttrande över Sweden's integrated national energy and climate plan

Sammanfattning

- Sverige bör inte rapportera in sin klimat- och energiplan före Governance regelverket är på plats
- Försiktighet med inrapportering av mål som ej kan justeras
- Fokus på fakta och tagna beslut

Sverige bör inte rapportera in sin klimat- och energiplan före Governance-förordningen är på plats.

Governance-förordningen väntas beslutas under våren och är den som kräver att länderna rapporterar energi- och klimatplaner. Det finns ingen anledning att Sverige rapporterar före själva förordningen är på plats, dessutom är det inte möjligt att veta exakt vad som förväntas ingå i rapporteringen. Kringregler som hur de ska användas och om man får ändra i sina rapporter är inte heller fastlagda.

Försiktighet med inrapportering av mål som ej kan justeras

Sverige har mycket ambitiösa klimatmål som saknar motstycke i Europa. Det verkar som att en regel i governanceförordningen kommer vara att länder inte får sänka sin ambitionsnivå, det vill säga om vi rapporterar in ett mål måste vi nå det oavsett vad som händer i omvärlden. Om det blir så bör vi vara något mjukare i våra formuleringar, särskilt när det gäller transportområdet då övriga Europa dels ligger långt efter i sin ambition men också då vi är starkt ihoplänkade och kan ha svårt att nå våra mål om Europa är för långt bakom. Det är också viktigt att beakta hur de nationella målen hanteras. Om Sverige lovar nå sina mål – betyder det att andra länder kan låtas göra mindre? Om så tar vi ökade kostnader utan att det totalt leder till klimatnytta.

Skogsindustrierna är massa-, och pappers- och den trämekaniska industrins bransch- och arbetsgivarorganisation. Skogsindustrierna företräder ett 50-tal massa- och pappersbruk i sammanlagt 22 koncerner/företag och cirka 115 sågverk i ett 60-tal koncerner/företag, samt ett antal företag med nära anknytning till massa-, pappers-, eller trävarutillverkning. Arbetsgivarverksamheten bedrivs tillsammans med gruvsektorn och stål- och metallsektorn inom organisationen Industriarbetsgivarna. Inom Skogsindustrierna ingår verksamheten Svenskt Trä och sekretariatet för BioInnovation. Skogsindustrin sysselsätter nära 55 000 personer och exporterade för 125 miljarder kronor 2016.

Fokus på fakta och tagna beslut

Rapporten till Europa kommissionen kan endast innehålla fakta och tagna beslut, inte tolkningar och åsikter. Som det ser ut nu är det på flertalet ställen i rapporten som det snarare uttrycks en åsikt än konkret fakta. Detta måste rensas.

Kommentarer på olika avsnitt i planen

2.1.2

Det mål som slås fast i Energiöverenskommelsen beskrivs som att Sverige år 2040 ska ha 100% förnybar elproduktion. Detta är bara del av sanningen. Den exakta ordalydelsen från EÖ är:

”Målet år 2040 är 100% förnybar elproduktion. Detta är ett mål, inte ett stoppdatum som förbjuder kärnkraft och innebär inte heller en stängning av kärnkraft med politiska beslut.”

För vår industri är det mycket viktigt att EÖ:s mål beskrivs korrekt, eftersom annars får EU-kommissionen en bild att politiska beslut tagits om att ta bort kärnkraft (vilket t.ex. gjorts i Tyskland).

Positivt att man avslutar med att uttaget av biomassa kan öka utan stor påverkan på LULUCF sänkan.

2.3

Det uppges att energianvändare, som har högre krav på pålitlig leverans än vad marknaden kan garantera, själva behöver säkerställa att de kan hantera situationer med störning. Denna skrivning känns oklar av flera orsaker:

- Om vi pratar el är det inte marknaden ensamt som garanterar att det alltid finns leverans. Marknaden måste nämligen tolkas som den marknad där el köps och säljs. Sedan kommer nätöverföring, som inte hanteras av någon marknad. Avbrott i leverans av el har inte skett p.g.a. att NordPool inte fungerar, utan avbrott beror i princip uteslutande p.g.a. nätproblem.
- Vi har inte någon politisk överenskommelse i Sverige som stämmer med texten. Istället har vi ett elsystem, där vi i industrin, sjukhus, privatpersoner etc har stark tilltro till att leverans kommer att ske, såvida inte något oförutsett händer, t.ex. åsknedfall eller storm.
- Om vi hade haft en överenskommelse hade vi i industrin säkerligen behövt gardera upp oss.

3.1.1

Beskrivningen av energiskatten på el är inte korrekt. Det anges att syftet med skatten under senare år är att styra elanvändningen mot Sveriges energieffektiviserings- och förnybara mål.

Våra medlemmar betalar idag nedsatt energiskatt på el på 0,5 öre/kWh för den el de använder i sina processer och full energiskatt (just nu 32,5 öre(kWh) för annan el, tex i motorvärmarettagen, mikrougnarna och för kontorsbelysning.

Det fanns ett Program för Energieffektivisering (PFE), som gav möjlighet att slippa 0,5-öringen om man gjorde effektiviseringsåtgärder. Grundprincipen kvarstod dock, d.v.s. att energiskatt utgår på all el, även den vi tillverkar och förbrukar själva, och att skattenivåerna ligger där de ligger. Det var inte heller hela

samhället som kunde vara med i PFE, utan fokus var på elintensiv industri. För andra delar av samhället fanns det alltså definitivt inte någon styrning mot effektivisering.

Skattesatsen på förnybar el är samma som på icke-förnybar el. Stödsystemet för ökad utbyggnad av förnybar el är elcertifikatssystemet, som inte har något med skattesatsen att göra.

Forest Policy and the Forest Act – kortfattad men korrekt beskrivning. Mycket bra avslut på stycket med beskrivning av hur hållbart skogsbruk ger förnybara råvaror som kan ersätta fossila.

Land use and the Environmental code – här hyllas de skyddade skogarna utan att tydliggöra de målkonflikter som faktiskt finns med det bra stycket ovan om substitution.

Nationella skogsprogrammet, bra text om det bara blir av men planen bör endast beskriva vad som finns på plats.

3.1.2

I beskrivningen av elcertifikatssystemet saknas att Norge redan beslutat sig för att kliva av den 31 december 2021. Istället beskrivs enbart nuläget, d.v.s. att det är ett gemensamt stödsystem. Men, alla inblandade vet att Norge snart försvinner, eftersom de inte anser att systemet fungerar tillräckligt väl.

3.1.3

EU ETS beskrivs på ett sätt som vi inte håller med om. Vi anser att systemet fungerar, eftersom det skapar vad det var designat för, d.v.s. utsläppsminskningar till lägsta möjliga kostnad. Vi ser inget egenvärde i att priset på utsläppsrätter ska vara högt. Den beskrivning RK ger är i allt för hög grad el- och värmeproducenternas, inte vår. Oavsett är det en åsikt och inte fakta – rapporteringen bör hålla sig till fakta.

3.2

När sektorsstrategierna för energieffektivisering beskrivs är RK lite oförsiktiga i sina ordval. I EÖ är det tydligt uttryckt att det samhälleliga målet om 50% effektivare energianvändning 2030 än 2005 (mätt som tillförd energi delat med BNP) INTE ska brytas ned till sektorspecifika mål. RK anger att "... objectives and measures in each sector ...", vilket lätt av EU-kommissionen kan översättas till "mål och åtgärder". Vi anser att RK bör vara tydlig och skriva att några sektorsmål INTE ska tas fram.

3.4.3

Det står att Energimarknadsinspektionen utvecklat en handlingsplan med ett antal åtgärder för att skapa ökad efterfrågeflexibilitet. Detta är inte helt korrekt. Ei fick ett utrednings-uppdrag och levererade ett betänkande. Detta har varit på remiss, men ännu har inte departementet kommit med några skarpa förslag. Sverige har alltså INTE ännu en handlingsplan.

3.5

Här pratas det återigen om ett helt förnybart energisystem, vilket Sverige (ännu) inte har något mål för.

4.1

Varför skriver RK enbart om kärnkraft och hur den kommer att stängas ned? Varför berörs inte andra kraftslag? Mellan nu och 2040 kommer en rad vattenkraftsstationer att behöva söka om sina tillstånd och göra investeringar för att kunna fortsätta köra på samma sätt som idag. Dessutom kommer många av dagens vindkraftverk att ha nått sin tekniska livslängd och behöva bytas ut.

Detta negativa fokus på kärnkraften ger en felaktig bild till EU-kommissionen.

4.2.2

Här beskrivs elcertifikatssystemet igen som om Norge ska vara med för alltid, eller underförstått till 2030 som är planens målar.

4.2.3

Kapitlet har titeln "Projections ... at least until 2040". "Projections" är inte samma sak som att Sverige lovar något, men det är i gränslandet. Återigen bygger texten på att vi ska ha ett 100% förnybart energi – inte el – system 2040, vilket jag inte anser vi har politiskt beslut på.

4.3

Det anges att industriellt mottryck 2030 kommer att vara 8,8 TWh, men någon källa för den siffran anges inte.

4.4

Återigen beskrivs att vi inte kommer att ha någon kärnkraft 2040, men det är det ingen som vet. I dagsläget är det svårt att se att någon väljer att bygga ny kärnkraft, eftersom tekniken är för dyr, men vi kan mycket väl få livstidsförlängning av nuvarande reaktorer.

Det står också att "Without any other power source that replaces nuclear power, there is an increased risk of power failure situations occurring more often in the future". Kärnkraften står idag för ca 40% av Sveriges elproduktion. Om alla reaktorer skulle stängas, utan att annan elproduktion fyller på, skulle Sverige som land inte längre fungera överhuvudtaget. Inte sjukhus, inte transporter, inte betalsystem, inte industrin o.s.v.

4.5.3

Det anges att kostnaden för el för slutanvändare är elpris + elskatt + moms. De har glömt nätavgifterna! En växande post!

Stockholm

2018-02-23

För Skogsindustrierna

Helena Sjögren, Ansvarig bioenergi
Anna Holmberg, Energidirektör
Linda Eriksson, Skogsdirektör